

2019-10-17
U2019/03431/UH

Utbildningsdepartementet

Statskontoret
Box 396
101 27 Stockholm

Uppdrag till Statskontoret att utföra en myndighetsanalys av Överklagandenämnden för studiestöd

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statskontoret att utföra en myndighetsanalys av Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS) i enlighet med den modell som Statskontoret redovisade till regeringen i december 2008 (Fi2007/08016/OFA/SF).

Statskontoret ska:

- analysera hur ÖKS fullgör sitt uppdrag och använder sina resurser,
- belysa om regeringens styrning av verksamheten är ändamålsenlig,
- analysera hur interna och externa faktorer påverkar myndighetens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag, med fokus på faktorer som är särskilt viktiga för ett effektivt och rättssäkert genomförande av verksamheten, och
- analysera förutsättningar och utvecklingsområden, t.ex. digitalisering av myndighetens administrativa rutiner och myndighetens kompetensförsörjning, som är särskilt viktiga för att myndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag och bedriva en effektiv verksamhet framöver.

ÖKS ska bistå Statskontoret med underlag och information för analysen.

Statskontoret ska informera Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) om hur analysen fortlöper.

Uppdraget ska redovisas skriftligen till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 15 april 2020.

Bakgrund

ÖKS inrättades 2001 i samband med att ett nytt sammanhållet studiestödssystem infördes. Skälen till att myndigheten inrättades var bl.a. att det bedömdes att det borde införas en rätt att överklaga beslut om tilldelning och återkrav av studiestöd och att en särskild överklagandenämnd vore lämplig för detta ändamål (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:Ubu7, rskr. 1999/2000:96).

Myndighetens uppgifter och verksamhet regleras i 6 kap. 11 § studiestödslagen (1999:1395) och i förordningen (2007:1348) med instruktion för Överklagandenämnden för studiestöd. Därutöver styrs myndigheten på sedvanligt sätt genom regleringsbrev.

ÖKS huvudsakliga uppgift är att pröva överklaganden av Centrala studiestödsnämndens (CSN) beslut om tilldelning och återkrav av studiestöd enligt studiestödslagen samt överklaganden av beslut om lärlingsersättning och studiestartsstöd. ÖKS är högsta instans i dessa ärenden, vilket innebär att det inte går att överklaga nämndens beslut. Myndigheten handlägger inte överklaganden som rör återbetalning av studielån utan dessa överklagas till förvaltningsrätt.

Beslut om tilldelning och återkrav av studiestöd är av stor betydelse för enskilda studerande. Överklaganden av sådana ärenden behöver därför avgöras både skyndsamt och rättssäkert. Mot denna bakgrund är det viktigt att ÖKS verksamhet är väl anpassad utifrån dessa krav.

Skälen för regeringens beslut

En viktig förutsättning för regeringens styrning av myndigheter är bland annat de årliga myndighetsdialogerna och de underlag som tas fram och analyseras inför dessa. Regeringen anser att det är viktigt att underlag såsom årsredovisning, budgetunderlag och Riksrevisionens revisionsberättelse vid behov också kompletteras med djupare analyser av myndigheterna. Sådana analyser

breddar regeringens beslutsunderlag och ger förutsättningar för en förbättrad och utvecklad styrning och måluppfyllelse.

Som tidigare nämnts inrättades ÖKS verksamhet 2001 och någon myndighetsanalys i enlighet med Statskontorets modell har ännu inte genomförts. Statskontoret bör därför ges i uppdrag att utföra en sådan analys av ÖKS.

På regeringens vägnar

Matilda Ernkrans

Anders Borgström

Kopia till

Finansdepartementet, SFÖ, BA
Överklagandenämnden för studiestöd